

Sygn. akt V U 497/14

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 30 września 2014 r.

Sąd Okręgowy w Kaliszu V Wydział Pracy i Ubezpieczeń Społecznych

w składzie :

Przewodniczący SSO Marzena Głuchowska

Protokolant Barbara Wypych

po rozpoznaniu w dniu 19 września 2014 r. w Kaliszu

odwołania T. D.

od decyzji Zakładu Ubezpieczeń Społecznych Oddział w O.

z dnia 8 kwietnia 2014 r. Nr (...)

w sprawie T. D.

przeciwko Zakładowi Ubezpieczeń Społecznych Oddział w O.

o emeryturę

Zmienia zaskarżoną decyzję Zakładu Ubezpieczeń Społecznych Oddział w O. z dnia 8 kwietnia 2014 r. znak (...) w ten sposób, że przyznaje odwołującemu T. D. emeryturę poczynając od dnia 1 lutego 2014 r.

UZASADNIENIE

W dniu 26.02.2014 r. do Zakładu Ubezpieczeń Społecznych Oddział w O. został złożony wniosek o przyznanie prawa do emerytury z tytułu pracy w szczególnych warunkach dla T. D..

Zakład Ubezpieczeń Społecznych Oddział w O. decyzją z dnia 08.04.2014 r. w sprawie (...) odmówił T. D. prawa do emerytury. Zdaniem ZUS w O. odwołujący nie spełnia przesłanek wskazanych w art. 184 ustawy z dnia 17.12.1998 r. o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych (tj. Dz. U. 2004 r., nr 39, poz. 353 ze zm.) tj. nie wykazał 15 lat zatrudnienia w szczególnych warunkach.

Od powyższej decyzji w dniu 25.04.2014 r. wniósł odwołanie T. D., w którym podniósł, iż wykonywana przez niego praca w okresie od 01.03.1982 r. do 31.07.1991 r. w Państwowym Gospodarstwie (...) w S. i od 01.08.1991 r. do 31.12.1994 r. w Przedsiębiorstwie Produkcji Handlu i Usług (...) Sp. z o.o. w S. na stanowisku traktorzysty i kierowcy samochodu ciężarowego o dopuszczalnym ciężarze całkowitym 3,5 tony, na którym to stanowisku wykonywał pracę stale, jest pracą na stanowiskach wymienionych w wykazie A do Rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 7.02.1983 r. w sprawie wieku emerytalnego pracowników zatrudnionych w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze, co uprawnia go do uzyskania wcześniejszego świadczenia emerytalnego.

W odpowiedzi na odwołanie ZUS w O. podtrzymał argumentację wcześniej przedstawioną w zaskarżonej decyzji, podniósł, iż odwołujący nie udowodnił 15 lat zatrudnienia w szczególnych warunkach oraz wniósł o oddalenie odwołania T. D..

Sąd Okręgowy/Sąd Pracy i Ubezpieczeń Społecznych w Kaliszu ustalił następujący stan faktyczny:

Odwołujący urodził się dnia (...) Wykazał staż pracy na dzień 01.01.1999 r. wynoszący 29 lat, 8 miesięcy i 22 dni. Organ rentowy uwzględnił odwołującemu okres pracy w szczególnych warunkach od 05.11.1972 r. do 28.06.1974 r., od 01.02.1975 r. do 31.12.1977 r. i od 01.01.1978 r. do 31.08.1979 r. w rozmiarze 6 lat, 2 miesięcy i 24 dni. Organ rentowy nie uznał odwołującemu okresu pracy w szczególnych warunkach od 01.03.1982 r. do 31.07.1991 r. w Państwowym Gospodarstwie (...) w S. i od 01.08.1991 r. do 31.12.1994 r. w Przedsiębiorstwie Produkcji Handlu i Usług (...) Sp. z o.o. w S. na stanowisku traktorzysty i kierowcy samochodu ciężarowego o dopuszczalnym ciężarze całkowitym powyżej 3,5 tony.

Odwołujący nie należy do OFE. Odwołujący posiadał status pracownika.

W niniejszej sprawie odwołujący zmierzał do wykazania okresu pracy w warunkach szczególnych od 01.03.1982 r. do 31.07.1991 r. w Państwowym Gospodarstwie (...) w S. i od 01.08.1991 r. do 31.12.1994 r. w Przedsiębiorstwie Produkcji Handlu i Usług (...) Sp. z o.o. w S. na stanowisku traktorzysty i kierowcy samochodu ciężarowego o dopuszczalnym ciężarze całkowitym 3,5 tony

Odwołujący w okresie od 03.09.1979 r. do 31.07.1991 r. zatrudniony był w Państwowym Gospodarstwie Rolnym w S.. Było to gospodarstwo sadownicze o powierzchni około 200 ha. Odwołujący wywoził jabłka z sadu do przetworni, innych odbiorców, sklepów. Poruszał się ciągnikiem kołowym lub samochodem ciężarowym o ciężarze całkowitym powyżej 3,5 tony. Była to praca w transporcie. W świadectwie pracy z dnia 31.07.1991 r. dotyczącym tego okresu wpisano stanowisko odwołującego – mechanik, traktorzysta, kierowca samochodu ciężarowego o ciężarze całkowitym powyżej 3,5 tony. W świadectwie pracy w szczególnych warunkach z dnia 31.07.1991 r. wskazano, iż odwołujący wykonywał pracę w szczególnych warunkach w okresie od 01.03.1982 r. do 31.07.1991 r. na stanowisku kierowcy ciągnika kołowego i kierowcy samochodu ciężarowego o ciężarze całkowitym powyżej 3,5 tony oraz powołano Wykaz A Dział VIII poz. 2 punkt 1 oraz poz. 3 punkt 1 Zarządzenia nr 16 Ministra Rolnictwa Leśnictwa i Gospodarki Żywnościowej z dnia 31.03.1988 r. w sprawie stanowisk pracy, na których wykazywane były prace w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze, uprawniające do niższego wieku emerytalnego oraz wzrostu emerytury lub renty inwalidzkiej.

W okresie od 01.08.1991 r. do 31.12.1994 r. odwołujący zatrudniony był w PPHU (...) Spółka z o.o. w S.. Była to taka sama praca, w tym samym miejscu, które uległo przekształceniom. W świadectwie pracy z dnia 31.12.1994 r. stanowisko odwołującego określono jako kierowca traktorzysty. W dniu 31.12.1994 r. odwołującemu wystawiono świadectwo pracy w szczególnych warunkach za powyższy okres, w którym wskazano stanowisko kierowca ciągnika kołowego i samochodu ciężarowego o ciężarze całkowitym powyżej 3,5 tony. Powołano Wykaz A Dział VIII poz. 2 punkt 1 oraz poz. 3 punkt 1 Zarządzenia nr 16 Ministra Rolnictwa Leśnictwa i Gospodarki Żywnościowej z dnia 31.03.1988 r. w sprawie stanowisk pracy, na których wykazywane były prace w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze, uprawniające do niższego wieku emerytalnego oraz wzrostu emerytury lub renty inwalidzkiej. W angażach z dnia 30.07.1993 r., 30.12.1992 r., 05.03.1992 r., umowie o pracę z dnia 01.08.1991 r. stanowisko odwołującego określano jako kierowca traktorzysty. Innych akt osobowych odwołującego nie odnaleziono.

W dniu 19.03.2014 r. archiwista PPHU (...) Sp.z o.o.w S.i wyjaśnił, iż odwołujący w okresie zatrudnienia w Państwowym Gospodarstwie (...) w S.i potem w (...) i U (...)w S.pracował jako kierowca ciągnika kołowego oraz kierowca samochodu ciężarowego o dopuszczalnym ciężarze całkowitym powyżej 3,5 tony – na stanowisku łączącym obie te prace.

Odwołujący wykonywał pracę kierowcy ciągnika kołowego i samochodu ciężarowego o ciężarze całkowitym powyżej 3,5 tony w okresie co najmniej od 01.03.1982 r. do 31.07.1991 r. i od 01.08.1991 r. do 31.12.1994 r.

Jako praca w szczególnych warunkach wymieniona została w wykazie A Dział VIII poz.1 i 2 Rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 08.02.1983 r. w sprawie wieku emerytalnego pracowników zatrudnionych w szczególnych

warunkach lub w szczególnym charakterze, praca kierowców ciągników kołowych i kierowców samochodów ciężarowych o ciężarze całkowitym powyżej 3,5 tony.

Prawo jazdy odwołujący posiada od 14.09.1981 r. co do ciągnika i od 18.02.1983 r. co do prawa jazdy kategorii C.

(dowód: zeznania odwołującego, akta osobowe odwołującego)

Możliwość uzyskania emerytury przez mężczyzn przed ukończeniem 65 roku życia przewidywał do 31.12.2008 r. przepis art. 32 ustawy z dnia 17.12.1998 r. o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych (Dz. U. nr 39, poz.353 ze zmianami). Obecnie osoby urodzone po 31.12.1948 r., które osiągnęły wiek wymieniony w art. 32 i pracowały w szczególnych warunkach mogą przejść na emeryturę na warunkach przewidzianych w art. 184 wymienionej ustawy. Muszą, m.in. spełniać warunek wykazania stażu pracy 25 lat dla mężczyzn i 15 lat pracy w szczególnych warunkach na dzień 01.01.1999 r. Przepis ten wymaga także dla spełnienia warunków do świadczenia, rozwiązania stosunku pracy i braku przynależności do OFE. Warunek rozwiązania stalunku pracy nie obowiązuje od 01.01.2013 r.

Dla celów ustalenia uprawnień do wcześniejszej emerytury za pracowników zatrudnionych w szczególnych warunkach uważa się pracowników zatrudnionych przy pracach o znacznej szkodliwości dla zdrowia oraz o znacznym stopniu uciążliwości lub wymagających wysokiej sprawności psychofizycznej ze względu na bezpieczeństwo własne lub otoczenia w podmiotach, w których obowiązują wykazy stanowisk ustalone na podstawie przepisów dotychczasowych. Wiek emerytalny takich osób, rodzaje prac lub stanowisk oraz warunki, na podstawie, których osobom przysługuje prawo do emerytury, ustala się na podstawie ustawy oraz Rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 7.02.1983 r. w sprawie wieku emerytalnego pracowników zatrudnionych w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze (Dz. U. z 1983 r., nr 8, poz. 43 ze zmianami), a także na podstawie przepisów wykonawczych wydanych na podstawie wymienionych aktów.

Pierwszym z warunków jest brak przynależności do OFE i odwołujący ten warunek spełnia. Kolejnym warunkiem jest ukończenie 60 roku życia. Odwołujący osiągnął wymagany przez przepisy wiek w dniu (...). Następnym warunkiem jest przepracowanie wymaganego okresu zatrudnienia tj. co najmniej 25 lat okresów składkowych i nieskładkowych. Odwołujący wykazał okresy składkowe i nieskładkowe za okres ponad 29 lat na dzień 01.01.1999 r. Ostatnim warunkiem uzyskania prawa do emerytury na podstawie art. 184 ustawy o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych jest przepracowanie co najmniej 15 lat w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze na dzień 01.01.1999 r.

Aby wykonywaną pracę można było zaliczyć do pracy w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze, musi to być rodzaj pracy wskazanej w załączniku A do Rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 7.02.1983 r. w sprawie wieku emerytalnego pracowników zatrudnionych w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze. Praca ta, zgodnie z brzmieniem § 2 ust 1 wymienionego rozporządzenia musi być wykonywana stale i w pełnym wymiarze czasu pracy wymaganym na danym stanowisku. Stosownie do ustępu 2 § 2 w/w rozporządzenia okresy pracy w szczególnych warunkach stwierdza zakład pracy, na podstawie posiadanej dokumentacji, w świadectwie wykonywania pracy w szczególnych warunkach lub w świadectwie pracy. Pracodawca odwołującego obecnie nie istnieje. Wystawił odwołującemu świadectwa wykonywania pracy w szczególnych warunkach za sporny okres.

Zgodnie z orzecznictwem Sądu Najwyższego przedmiotem postępowania w sprawie o wcześniejszą emeryturę jest ustalenie tego świadczenia z uwagi na warunki pracy, co oznacza konieczność poczynienia ustaleń dotyczących rodzaju i wymiaru zatrudnienia w warunkach szczególnych.

W świetle powołanego wyżej § 2 Rozporządzenia Rady Ministrów zakład pracy wydaje zaświadczenie o zatrudnieniu w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze wyłącznie na podstawie posiadanej dokumentacji, natomiast w sądowym postępowaniu odwoławczym możliwe jest ustalenie tych okresów także w oparciu o inne dowody m. in. zeznania świadków (por. uchwała SN z 21 września 1984, sygn. akt III UZP 48/84 niepublikowana LEX nr 14630)

W rozpoznawanej sprawie, jak wyżej wskazano, odwołującemu wystawiono świadectwa wykonywania pracy w szczególnych warunkach za sporne okresy.

Przeprowadzone postępowanie dowodowe wykazało, iż odwołujący wykonywał pracę w szczególnych warunkach jako kierowca ciągnika kołowego i samochodu ciężarowego o ciężarze całkowitym powyżej 3,5 tony, także oprócz okresu uznanego, w okresie co najmniej od 01.03.1982 r. do 31.07.1991 r. i od 01.08.1991 r. do 31.12.1994 r.

Odwołujący wykazał okres 15 lat pracy w szczególnych warunkach.

Odwołujący spełnił warunki wymienione w art. 184 ustawy o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych do przyznania emerytury wcześniejszej.

Mając na uwadze powyższe na podstawie art. 477¹⁴ § 2 kpc. Sąd orzekł jak w wyroku.